

Tillsynsärende - auktoriserade revisorn A-son

Beslut: Revisorsinspektionen ger auktoriserade revisorn A-son en varning.

1 Inledning

Revisorsinspektionen har tagit del av information angående auktoriserade revisorn A-son. Informationen har gett anledning att utreda hans uppdrag som revisor i en fotbollsförening, nedan benämnd föreningen.

Ärendet behandlar frågan om A-sons självständighet och opartiskhet (oberoende) i uppdraget.

2 Utredningen i ärendet

Av revisionsdokumentationen framgår att det revisionsföretag där A-son är verksam (nedan revisionsföretaget) under år 2022 fakturerades 65 tkr för nätverkspartnerskap till föreningen. Detta inkluderade medlemskap i nätverket, en plats på en konferensresa, två säsongskort och revisionsföretagets logotyp på föreningens webbplats.

Av ett dokument daterat den 25 januari 2022 framgår att A-son hade stämt av oberoendefrågan med risk management inom revisionsföretaget, att inget hot mot oberoendet hade identifierats och att revisionsuppdraget kunde accepteras.

I A-sons revisionsdokumentation finns en klientacceptansrapport. Det finns även en prövning enligt analysmodellen i 21 a § revisorslagen (2001:883) där frågeställningen berörs. Det har antecknats att sponsringen inte är speciellt omfattande ("det minsta paketet") och att revisionsföretaget betalar marknadsmässigt pris för sponsringen.

A-son har uppgett följande.

Han tillträdde uppdraget som revisor efter att revisionsföretaget hade valts till revisorer på årsmötet den 9 mars 2022. Tidigare hade föreningen reviderats av andra revisionsföretag. Revisionsföretaget är ett av totalt ca 130 företag som ingår i föreningens affärsnätverk och har valt att köpa det minsta sponsorpaketet som benämns "Nätverkspartner".

I detta paket ingår:

- tillgång till affärsnätverket,
- hyra av två sittplatsabonnemang på arenan,
- exponering av företagslogotyp på föreningens webbplats, samt
- en möjlighet att delta på den årliga konferensresan för affärsnätverket.

Totalt är ett 80-tal företag nätverkspartners. Det finns även större sponsorengagemang i form av huvudpartners (ett tiotal företag) och guldpartners (ett 40-tal företag). Detta nätverk om totalt ca 130 företag är stadens största affärsnätverk och betydelsefullt för orten. Revisionsföretaget har därför sedan år 2014 valt att delta i detta som en del av näringslivet.

I januari 2022 fick han en förfrågan av föreningen om han kunde anta uppdraget som revisor. Han identifierade inledningsvis risken för att ett egenintressehot mot oberoendet skulle kunna föreligga och konsulterade då revisionsföretagets avdelning för risk management för bedömning av frågan. Han och risk management-avdelningen beaktade hur omständigheterna kunde uppfattas av en utomstående betraktare och vilka villkoren var för sponsorpaketet. Hans slutsats var att han kunde anta uppdraget.

Inför uppstarten av revisionen slutfördes och dokumenterades kundacceptansprocessen, varvid en prövning av oberoendet enligt analysmodellen upprättades. Hans slutsats var att omständigheterna sammantaget inte utgjorde skäl för att ifrågasätta hans oberoende som revisor.

Transaktioner av vardaglig och ordinär karaktär som ingås på samma villkor som för andra godtas normalt från oberoendesynpunkt. Revisionsföretaget har betalat samma

marknadspris för tjänsterna som övriga nätverkspartners (ca 80 företag). Hans bedömning vid acceptansprövningen var, och är alltså, att innehållet i de köpta tjänsterna var av vardaglig och ordinär karaktär och att ifrågakvarande transaktioner har skett på marknads-
mässig grund till nytta för revisionsföretaget. Transaktionerna är ringa i förhållande till omfattningen av föreningens verksamhet och rimliga sett till revisionsföretagets behov av att delta i affärsnätverk. Föreningens totala nettoomsättning uppgick år 2022 till 24,6 mnkr och revisionsföretagets sponsorpaket utgjorde knappt 0,3 procent av omsättningen. Detta gjorde att han bedömde omständigheterna som sådana att något egenintressehot inte förelåg.

Revisionsföretagets deltagande i affärsnätverket har heller inte påverkat oberoendet i förhållande till föreningens företrädare eller styrelse. Varken revisionsföretaget eller han kan i någon betydande grad anses vara förknippade med föreningen med anledning av denna ringa sponsring. Inga personliga vänskapsrelationer har uppstått med föreningens befattningshavare.

De faktiska aktiviteter/leveranser inom ramen för sponsorpaketet som har varit aktuella sedan han blev revisor har varit:

– Nätverksträffar som har handlat om att lära känna de andra företagen i nätverket på s.k. frukostmöten där man sitter fyra till sex personer per bord. Någon gång per år har någon av hans kollegor varit med på dessa frukostmöten som hålls ca en gång i månaden. Han har själv deltagit i dessa möten ca fem till sex gånger under år 2022. Nätverket leds av en anställd tjänsteman/marknadsansvarig och varken styrelsen eller klubbledningen är särskilt aktiv i dessa delar. Enligt hans bedömning har inget vänskapshot uppstått med anledning av det ovan beskrivna.

– Deltagande i en nätverksresa till Milano i september 2022. Totalt deltog ca 60 nätverkspartners på denna resa. Alla relaterade kostnader för denna resa togs antingen direkt av honom eller revisionsföretaget eller genom att föreningen fakturerade sina utlägg separat. Det var endast han själv som deltog från revisionsföretaget.

– Två säsongsabonnemang av sittplatsbiljetter på arenan i samband med hemmamatcher. Dessa platser har primärt använts för representation med kunder och presumtiva kunder. Han har inte använt säsongskorten under år 2022. Någon enstaka gång har en kollega

använt säsongskorten till sittplatserna, men ingen representation har skett i restaurangen under hela år 2022.

– Revisionsföretagets logotyp har sedan år 2014 exponerats som en av 80 nätverkspartners på föreningens webbsida. Exponeringen får i sitt sammanhang ses som tämligen marginell och har upphört i april 2023.

Inköp av paketet med innehåll enligt ovan har godkänts och fakturan har enligt interna rutiner attesterats av kontorschef på lokalkontor.

Sammanfattningsvis anser han att sponsorpaketets innehåll är av ordinär och vardaglig karaktär. Denna sponsring är ringa både ur revisionsföretagets och föreningens synvinkel och det var inte fråga om någon omfattande interaktion med föreningen eller dess företrädare. Enligt hans mening fanns inte heller skäl för en utomstående betraktare att anse att omständigheterna skulle ha påverkat hans oberoende som revisor. Omständigheterna var därmed sådana att det inte behövdes några byråinterna motåtgärder eller externa kontrollåtgärder.

3 Bedömning och val av disciplinär åtgärd

En revisor ska enligt 21 a § revisorslagen för varje uppdrag i sin revisionsverksamhet pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. I paragrafens första stycke 1 anges ett antal typsituationer där utgångspunkten är att revisorn måste avböja eller avsäga sig uppdraget. Förutom i de särskilt angivna typsituationerna ska revisorn enligt första stycket 2 (den s.k. generalklausulen) avböja eller avsäga sig uppdraget om det föreligger något annat förhållande av sådan art att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet. Revisorn behöver dock, enligt paragrafens andra stycke, inte avböja eller avsäga sig uppdraget om det i det enskilda fallet föreligger sådana särskilda omständigheter eller har vidtagits sådana åtgärder som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta hans eller hennes opartiskhet eller självständighet.

Syftet med generalklausulen och de övriga bestämmelserna i 21 a § revisorslagen är att trygga att en revisor inte bara *är* opartisk och självständig (faktiskt oberoende) utan också

att han eller hon för omgivningen *framstår* som opartisk och självständig (synbart oberoende).¹

Av förarbetena till revisorslagen framgår att förekomsten av affärstransaktioner mellan revisorn och revisionsklienten normalt kan godtas, så länge det är fråga om transaktioner av vardaglig och ordinär karaktär som ingås på samma villkor som gäller för andra.² Det anges även att det skulle vara förödande för revisionens funktion i näringsliv och samhälle om omgivningen saknade tilltro till revisionen och att det därför är viktigt att det inte förekommer några omständigheter som föranleder omvärlden att ifrågasätta revisorns förmåga till objektivitet.³

Revisorsinspektionen ifrågasätter inte A-sons uppgifter om att revisionsföretagets transaktioner med föreningen skedde på samma villkor som gällde för andra. Den fråga som Revisorsinspektionen har att ta ställning till är om hans synbara oberoende i det nu aktuella uppdraget hotades av hans eller revisionsföretagets relationer med föreningen.

Revisionsföretaget var medlem i föreningens affärsnätverk med representation på nätverksträffar där bl.a. A-son deltog. Han deltog även i en nätverksresa som föreningen arrangerade till en fotbollsmatch i Italien. Därtill hade revisionsföretaget tillgång till föreningens matcher och stod upptagen som en nätverkspartner på föreningens webbplats.

Omständigheterna är sammantagna sådana att A-son för en utomstående betraktare framstod som så starkt förknippad med föreningen att det förelåg ett hot mot hans synbara oberoende.

Det som A-son har anfört angående transaktionernas art och omfattning föranleder inte någon annan bedömning. Förhållandena var alltså sådana att generalklausulen i 21 a § första stycket 2 revisorslagen var tillämplig. Det har därmed förelegat en presumtion för att A-son skulle avsäga sig revisionsuppdraget för föreningen.

Denna presumtion kan brytas om det står klart att vidtagna eller planerade åtgärder kan säkerställa förtroendet för revisorns opartiskhet och självständighet. I de fall när byråinterna motåtgärder inte bedöms vara tillräckliga, kan det bli nödvändigt att vidta

¹ Se. t.ex. prop. 2000/01:146 s. 57 och 66.

² Se a. prop. s. 103.

³ Se a. prop. s. 57.

något slag av extern kontrollåtgärd för att balansera hotet. En sådan åtgärd kan vara att en yrkesrevisor utanför nätverket gör en fullständig eller partiell genomgång av uppdraget och avger en s.k. second opinion.⁴

Det har enligt Revisorsinspektionens mening inte kommit fram några sådana särskilda omständigheter som avses i 21 a § andra stycket revisorslagen som hade kunnat medföra att det i detta fall inte fanns anledning att ifrågasätta revisorns oberoende. Det har inte heller kommit fram eller ens påståtts att det vidtogs några motåtgärder som hade kunnat balansera det uppkomna oberoendehotet.

Revisorsinspektionen bedömer därför att A-son äventyrade sitt oberoende genom att kvarstå som revisor i föreningen. Han har därigenom brutit mot revisorslagens regler om revisorers opartiskhet och självständighet. Genom att göra detta har han åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd.

Det som ligger A-son till last är allvarligt. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen, ges en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit f.d. justitierådet Sten Andersson, ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren Sophie Degenne, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg och lektorn Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt revisionsdirektören Louise Ronquist och avdelningsdirektören Philip Lagerling, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Philip Lagerling

Hur man överklagar, se bilaga.

⁴ Se a. prop. s. 64.